

Povijest A.K. "Maksimir"

Pokretači inicijative veteranskih aktivnosti bili su naš ugledni član Joško Murat, nekada poznati srednjopružaš, te Nikola Turk, koji je postao prvi predsjednik tada Atletskog društva (AD) "Veteran", također atletičar troskokaš i trkač na 400 m prepone.

Prva utrka veterana održana je na prvenstvu Zagreba u krosu 1970.

Dana 10.05.1974. održana je Osnivačka Skupština atletskih veterana u Domu "Lovro Ratković" u sportskom parku "Mladost" na Savi, tako da se navedeni datum može smatrati kao formalni osnutak AD "Veteran", koji je kasnije, na izvanrednoj Skupštini održanoj u prosincu 1997. promijenio ime, (zbog tadašnjeg Zakona o sportu) u Atletski klub (AK) "Veteran", kako se i danas zove.

U tadašnjem radnom predsjedništvu na Skupštini bili su: Petar Goić, dr.Ferdo Vedriš, Nikola Turk, Vojo Valentić i Ivica Mikulec, a nakon prihvaćenog plana i programa rada za tekuću godinu te Statuta, izabran je Izvršni odbor u sastavu: Nikola Turk, Ferdo Vedriš, Žarko Susić, Ivica Mikulec i Vojo Valentić. U Nadzorni odbor ušli su: Veljko Pribić, Velimir Neferović i Fanta Dvoržak, dok su u Sud časti ušli Pedro Goić, Davorin Marčelja i Joško Murat. Uvedena je članarina koja je tada iznosila 3.000 dinara.

Važno je napomenuti da se nakon osnutka, u AD "Veteran" upisuju bivši sportaši iz svih gradova ondašnje države, jer je to bio jedini veteranski klub registriran u Europskoj i Svjetskoj veteranskoj atletskoj federaciji. Nakon toga svaki grad je želio organizirati veteransku utrku, pravi boom utrka. Iz velikog broja utrka ipak treba izdvojiti Partizanski marš, izuzetno tešku utrku na 23 km u Kumrovcu.

U prvih 10 godina rada, AD "Veteran" je funkcionirao kao udruženje bivših aktivnih atletičara, te je organizirao tri prvenstva ondašnje države (dva u Zagrebu i jedno u Splitu), koja su ujedno bila i međunarodna prvenstva. Članovi društva nastupali su tada na pet svjetskih i pet europskih prvenstava. Dvoje naših članova bili su stalni članovi WAWA-e i EVAA-e. Uspostavljeni su kontakti sa brojnim nacionalnim veteranskim organizacijama.

Nakon Jesenskog krosa na Savi održanog 10.11.1975. na kojem je nastupilo preko 50 veterana i veteranki, po prvi puta na stazi se pojavio legendarni, tada 76-godišnji Emil Zemljak.

Četiri mjeseca kasnije, 21.03.1976. u parku Maksimir kod Mogile održano je u organizaciji AD "Veteran" Otvoreno prvenstvo republike u krosu na kojem je nastupilo preko 80 natjecatelja.

Dana 14.05.1976. održano je 1.otvoreno prvenstvo Zagreba na Savi za muškarce i žene u trkačkim i bacačkim disciplinama. Nastupilo je 78 natjecatelja iz čak 27 gradova.

Ovaj datum je značajan, jer se tada počelo sa vođenjem statističkih podataka svih postignutih veteranskih rezultata i veteranskih rekorda.

U tim godinama aktivnost AD "Veteran" manifestirala se prvenstveno na organizaciji raznih veteranskih prvenstava vezanih za stazu, u skoro svim atletskim disciplinama.

Tako je 21.05.1976. održano Otvoreno prvenstvo Hrvatske, da bi se 05.06.1976. na stadionu Dinama održalo i Otvoreno međunarodno prvenstvo Jugoslavije. Nastupilo je 120 domaćih veterana i veteranki, iz Jugoslavije, Austrije, Italije i Velike Britanije. Postignuto je 45 novih rekorda. Najstariji sudionici bili su Pedro Goić i Emil Zemljak.

Na prijelazu 1976/77 u nakladi od 2.000 primjeraka AD "Veteran" vlastitim sredstvima izdaje 1. Godišnjak u kojem su navedeni rezultati i rekordi veterana, adresar od 540 adresa svih veterana, te kalendar natjecanja. Od tadašnjih 28 utrka, AD "Veteran" ih je organizirao 8.

Krajem 1975. skladana je i Himna veterana- autora prof. Nikole Turka, tekst koje je u prilogu ovog osvrta na povijest kluba.

Dakle, počeci djelovanja AD "Veteran" vezani su za djelovanje Izvršnog odbora na čelu sa predsjednikom Nikolom Turkom koji je ostao predsjednikom do 04.04.1981.

Nakon toga predsjednik je postao Josip Belli, do 11. mjeseca 1982. Dolaskom novog predsjednika, AD "Veteran" polako napušta natjecanja na stazi i okreće se dugoprugaškom trčanju koje njeguje i danas.

U tom razdoblju, 1981. počeo je izlaziti prvi Bilten AD "Veteran".

Klub (tada Društvo) učlanjen je iste godine (1981.) u Zagrebački atletski savez (ZAS) uz aktivno sudjelovanje Nine Vedriša u radu Saveza, koji je bio čak i njegovim predsjednikom. Uz pomoć AD "Veteran", 1981. kreće Plitvički maraton, tako da je u tu svrhu Ivanu Tekliću predano preko 500 adresa trkača koji su pozvani na maraton.

Značajno za ovo razdoblje je pokretanje kros lige koja je u ovom obliku krenula na inicijativu Ivana Marchiottija 01.04.1982. pod motom Četvrtkom u 4.

Pravi počeci kros liga kreću 1980., s tim da su se lokacije utrka unutar liga stalno mijenjale. Od 1982. kros liga se održava u parku Maksimir, te na Savskom nasipu.

Danas je kros liga respektabilno, usuđujemo se reći, kultno natjecanje dugoprugaša Zagreba i okolice.

Doživjela je svoje 25. izdanje te je najstarije natjecanje toga tipa u Hrvatskoj, a po uzoru na nju nastale su i druge lige sličnog tipa (Sljemenska ljetna i zimska liga, Jaskanska liga na Japetić, Kros liga u Varaždinu na Dravi, Zimska liga na Ivančicu, Velikogorička liga, liga u Rijeci i sl.). Interesantno je spomenuti da utemeljitelj lige Ivan Ivko Marchiotti i danas aktivno trči na ligi, te je redovan uz male prekide.

Valja još spomenuti da predsjednik kluba, Ante Blažanin, od 7.4.1988. do 5.10.2006. (punih uzastopnih 19 sezona) bilježi 375 otrčanih liga, sve sezone s optimalnim plasmanom od 16 kola, ravnomjerno raspoređenih po ciklusima, te je time apsolutni rekorder u ozbiljnosti shvaćanja lige. Kao kuriozitet spominjem proljetna kola 1995. kad je, da bi ostvario optimalni plasman, mobiliziran u Otočcu, na šest kola dolazio svaki četvrtak automobilom i vraćao se nakon lige u Otočac.

Danas liga ima ukupno 26 kola od toga 16 u proljeće, a 10 u jesen, te se rezultati vrednuju prema naprednom sustavu bodovanja, koje je 1997. uveo tadašnji tajnik Dragan Janković.

Te, 1982. krenula je i utrka povodom Dana žena, tako da je Proljetni zagrebački polumaraton nasljednik te utrke u istom terminu.

1982. Pokrenuta je i utrka Zagreb-Aerodrom, ali se nažalost ugasila.

U studenom 1982. predsjednikom kluba postaje Marko Mataić, a s njim u klub ulaze nove snage: Boris Stepinac, Rudolf Mendek, Drago Bosak i dr.

U tom razdoblju 1983. kreće utrka "Podsused-Zagreb" koja je doživjela svoje neprekinuto 24. izdanje, te je najstarija utrka u organizaciji kluba. Interesantno je napomenuti da utrka njeguje tradiciju prvog dugoprugaškog trčanja na ovim prostorima, koje se zvalo Stazama pionira zagrebačke atletike iz 1906. Utrka ima neprekinuti niz od 24 izdanja unatoč ratu, tadašnjim uzburkama i sl. Isto vrijedi za sve utrke u organizaciji AK "Veteran", dakle kros ligu i Spomen trku I. Starek, dok je Proljetni zagrebački polumaraton bio pošteđen tih neugodnosti. To dokazuje ustrajnost i fanatičnu upornost nas Veteranovaca.

U razdoblju od 1984. do 1986. predsjednikom kluba postaje Ivan Marchiotti. Pod njegovim vodstvom nastavlja se kontinuitet kros lige, Utrke Podsused-Zagreb, Utrke Aerodrom.

Od 1986. pa do 1988. predsjednikom kluba postaje Joško Murat, jedan od utemeljitelja kluba. To razdoblje je nastavak kontinuiteta, s tim da 1987. kreće prva utrka koja nosi ime našeg tragično preminulog člana Ivana Stareka, te se održala do danas i doživjela svoje 20. izdanje. Trka u početku nije bila polumaraton, da bi 1990. to i postala. Trči se na Jarunu, a ove godine predstavljat će i prvenstvo države u polumaratonu i hodanju. Pored toga Polumaraton Starek je ujedno već 6 godina u nizu veteransko prvenstvo države u polumaratonu.

Nakon Joška Murata, u razdoblju od 1988. do 1990. predsjednikom AD "Veteran" postaje Boris Stepinac. Tih godina AD "Veteran" je pokrenuo popularni Mali maraton Mihanović u Tuheljskim Toplicama, kojega je od 1996. nastavio samostalno voditi Drago Bosak što čini i sada pod nazivom Polumaraton tuheljske Toplice.

Od 1990. pa do 2000. predsjednik AD "Veteran" je Ante Blažanin. Za ovo razdoblje je bitno da se i dalje nastavlja kontinuitet kluba uz naglašeno jačanje članstva koje je bilo u osipanju. Reorganizirala se tradicionalna kros liga koje je 1992. doživjela svoje proširenje na sadašnjih 26 kola. Utrka povodom Dana žena koja se zvala "Nada Dimić" po sponzoru, istoimenoj tvornici, promjenom vlasnika tvornice postaje trka "Endi", da bi 1997. prerasla u tadašnji Polumaraton Luigi Ferrari, a danas Proljetni zagrebački polumaraton, kojim ujedno otvaramo sezonu dugoprugaškog trčanja. Navedeni polumaraton je danas jedna od dvije ključne utrke koje organizira klub, a utrka se boduje za Run Reebok Trophy - elitno dugoprugaško natjecanja u Hrvatskoj.

U navedenom razdoblju klub je nastavio do 1996. organizaciju Malog maratona Mihanović.

Početkom devedesetih revitalizirana je utrka Jezerčica preko Sljemena. No ona je doživjela zbog rata samo dva izdanja, jer je hotel Jezerčica postao dom za prognanike i izbjeglice.

Uz pomoć kluba, a posebno Darka Tereka - 1992. pokrenut je tradicionalni Zagrebački maraton.

1995. godine ustanovljen je Veteran kup koji predstavlja bodovni zbroj svih utrka koje trče članovi u zemlji i inozemstvu. Kup je ove godine doživio svoj 10 jubilej.

Kao što je ranije i navedeno AD "Veteran" je 1997. promijenio ime u AK "Veteran".

Posebna zanimljivost za ovo razdoblje je organizacija 12-satnog ultramaratona "Forrest Gump" u parku Maksimir, najviše zahvaljujući tadašnjem tajniku Draganu Jankoviću koji je pokrenuo Sljemenski maraton, kojega danas organizira AK "Sljeme". Ultramaraton je organiziran 1998., 1999. i 2000., a na njemu su mnogi naši maratonci pretrčali magičnu granicu od 100 km. Ultramaraton je 2000. bio i službeno prvenstvo države na 100 km.

Nastavljena je tradicija organiziranja spomenute utrke "Podsused-Zagreb".

Posebno zadovoljstvo je napomenuti do sada organiziranih 19 polumaratona "I. Starek" koji je organiziran svih godina unatoč raznoraznim problemima (rat, promjena lokacije i sl.) Danas je to jedna od najznačajnijih i najposjećenijih dugoprugaških utrka u Hrvatskoj, sa preko 220 trkača. Slično je i sa Proljetnim zagrebačkim polumaratonom.

Valja istaknuti da je u ovom razdoblju klub organizirao više putovanja na utrku oko Plabutscha u Grazu, te na Bečki maraton.

2000. Godine povlačenjem dotadašnjeg predsjednika, predsjednikom postaje Boris Mišćin, koji se na toj funkciji zadržao nešto više od godinu dana. Nakon njega 2001. predsjednikom je postao Sead Bačevina.

U tom razdoblju nastavljena je organizacija navedenih utrka, uz napomenu da se zbog smanjenog interesa ugasio ultramaraton "Forrest Gump", ali je zato pokrenut Sljemenski maraton.

Isto tako 2001. pokrenuta je inicijativa biranja naj trkača AK "Veteran".

Dosadašnji laureati su bili: Mile Šikman, Franjo Lončar, Franjo Kresojević i ove godine Dalibor Petrina.

2002. Godine predsjednikom kluba postaje ponovno Ante Blažanin koji tu funkciju obavlja i danas, jamčeći kontinuitet svega do sada navedenog.

U ovom kratkom presjeku povijesti kluba, bitno je navesti da su pored predsjednika kluba u datom razdoblju značajan teret iznijeli ostali članovi kluba prvenstveno, tajnici Nino Vedriš, Jovica Grdanovski, Drago Bosak, Dragan Janković, Želimir Haubrih, zatim Darko Terek, Milan Sporiš i mnogi drugi.

Predsjednik
Ante Blažanin

A.K.

"Veteran",